

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิซิฟที่มีต่อความสามารถในการอ่าน
และการเขียนเรื่องตามจินตนาการวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
กลุ่มโรงเรียนแก่งคอยร่วมใจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
The Effects of Learning Activities Management with the Explicit Teaching Method
towards Thai Language Reading and Writing Ability on Imaginative Story of Grade 3
Students of Kaeng Khoi Ruamchai School Cluster under Saraburi Primary Educational
Service Area Office 2

ชนิกานต์ ทองใบ¹, สุวรรณีย์ ยะหาร² และ อภิรักษ์ อนะมาน³

Chanikan Thongbai¹, Suwannee Yahakorn² and Apirak Anaman³

Received : 7 เม.ย. 2564

Revised : 24 มิ.ย. 2564

Accepted : 25 มิ.ย. 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิซิฟของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิซิฟของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนวัดชำผักแพว จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 28 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลิซิฟ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน และ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิซิฟสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การสอนแบบความรู้ที่ชัดแจ้ง, การอ่าน, การเขียน

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อีเมล: Chanikan.mamuk@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อีเมล: Syahakorn@yahoo.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อีเมล: Apirak.Ana@stou.ac.th

¹ Master Student, School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University,
Email: Chanikan.mamuk@gmail.com

² Associate Professor, Ph.D., School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University,
Email: Syahakorn@yahoo.com

³ Assistant Professor, Ph.D., School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University,
Email: Apirak.Ana@stou.ac.th

Abstract

The objectives of this research were: 1) to compare Thai language reading abilities of Grade 3 students before and after learning by using the explicit teaching method; and 2) to compare imaginative story writing abilities of Grade 3 students before and after learning by using the explicit teaching method.

The samples were 28 Grade 3 students in an intact classroom of Wat Samphakphaew School in Saraburi province during the second semester of the 2020 academic year, obtained by Purposive sampling. The research instruments were 1) learning management plans for the explicit teaching method; 2) a Thai language reading ability test; and 3) an imaginative story writing ability test. Statistics used to data analysis were mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that: 1) the post-learning Thai language reading abilities of Grade 3 students, who learned from the explicit teaching method, was higher than their pre-learning counterpart abilities at the .05 level of statistical significance; and 2) the post-learning imaginative story writing abilities of the students was higher than their pre-learning counterpart abilities at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Explicit teaching method, Reading, Imaginative story writing

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีการกำหนดนโยบายและจุดเน้นให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เรื่องการเตรียมคนในศตวรรษที่ 21 ในระดับประถมศึกษา มุ่งคำนึงถึงพหุปัญญาของผู้เรียนรายบุคคลที่หลากหลายตามศักยภาพ โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่นและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ทักษะอื่นอีกหลายด้าน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวถึง คุณภาพการเรียนรู้และตัวชี้วัดการเรียนรู้ว่าต้องการให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้เป็นอย่างดี สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดูและพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552: 1-3) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายการประเมินผู้เรียนที่สามารถสะท้อนถึงคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ทำการประเมินความสามารถพื้นฐาน 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถด้านภาษาไทยและความสามารถด้านคณิตศาสตร์

เนื่องด้วยปัญหาที่ผู้วิจัยพบ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จะได้รับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน NT (National Test) ในทุกปี ซึ่งผลการทดสอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดชำผักแพว ปีการศึกษา 2562 ด้านความสามารถทางด้านภาษาไทย พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบด้านภาษาไทย ปีการศึกษา 2562 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2563) เฉลี่ยร้อยละ 39.63 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 และคะแนนต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา ในการทำแบบทดสอบด้านภาษาไทยจำเป็นต้องมีทักษะที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการอ่าน นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะการอ่าน อ่านไม่ออก อ่านไม่คล่อง ขาดความสนใจในการอ่านและไม่มีความรักการอ่าน อีกหนึ่งทักษะสำคัญที่ใช้ในการทดสอบ คือ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มีการกำหนดภาพและให้ผู้เรียนเขียนเรื่องราวตามจินตนาการจากภาพ โดยเรื่องราวนั้นต้องมีความสอดคล้องกับภาพ มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจ การประเมินผลจะประเมินจากเนื้อเรื่องที่เขียนว่ามีความสัมพันธ์สอดคล้องกับภาพหรือไม่ มีแนวคิดและจินตนาการที่มีประโยชน์ การใช้ภาษาและสื่อความหมายได้ชัดเจนและเหมาะสม ผู้วิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนทักษะการเขียนค่อนข้างมีปัญหาและอุปสรรคไม่ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื่องจากนักเรียนมีความเคยชินกับการเรียนที่ต้องตอบคำถามโดยใช้ความรู้

ความจำและลักษณะข้อสอบที่ไม่เอื้อต่อทักษะทางการคิดและเขียน โดยใช้จินตนาการ เพราะข้อสอบส่วนใหญ่ที่นักเรียนทำ มักจะเป็นข้อสอบแบบปรนัยเป็นส่วนใหญ่ ทำให้นักเรียนขาดทักษะในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ในขณะที่อารี พันธมณี (2546: 58) กล่าวว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนขาดความสามารถในการเขียนนั้น เป็นเพราะนักเรียนมีความเบื่อหน่ายในการเขียน ขาดสุนทรียภาพทางภาษาไม่ได้รับการฝึกในชั้นเรียน พบว่านักเรียนไม่สามารถบรรยายถ้อยคำสำนวนที่เหมาะสมได้ใจความ สำคัญได้ เนื่องจากนักเรียนไม่มีสิ่งเร้าให้เกิดความกระตือรือร้น ทำให้ไม่เกิดความคิดจินตนาการ ไม่สามารถเขียนเรียบเรียงประโยค ให้มีเนื้อเรื่องใจความสำคัญได้ การเขียนเป็นทักษะการใช้ภาษาที่มีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันทักษะหนึ่ง เพราะการเขียน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารความรู้สึคนึกคิดของผู้เขียนไปยังผู้อ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ โดยผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเรื่อง โดยไม่ลอกเลียนแบบผู้อื่น มีความอิสระในการคิดอย่างสร้างสรรค์ การฝึกฝนการเขียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้เรียนและผู้สอน เพราะช่วยในการพัฒนาทักษะทางภาษาให้แก่ผู้เรียนและทำให้ผู้สอนทราบถึง ความคิดจินตนาการ เจตคติและความแตกต่างของผู้เรียนรายบุคคล

ผู้วิจัยจึงศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ รูปแบบวิธีการสอนภาษาไทยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ซึ่งวิธีการสอน แบบเอ็กซ์พลลิซิท เป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพดังที่ วัชรวิภา เลาเรียนดี (2556: 135-138) ได้กล่าวไว้ วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท หรือการจัดการเรียนการสอนแบบชัดเจนว่า พัฒนาโดย Rosenshine and Stevens ได้ทำการศึกษาวิจัย รวมทั้งสังเคราะห์งานวิจัย เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ประสิทธิภาพ ซึ่งได้สรุปออกมาเป็นวิธีการสอนและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งมีกระบวนการ 6 ขั้นตอน กล่าวคือ 1) การทบทวนประจำวัน 2) การนำเสนอเนื้อหาสาระใหม่ 3) ให้ฝึกปฏิบัติโดยครูคอยแนะนำ 4) การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการแก้ไขข้อบกพร่อง 5) การให้ฝึกปฏิบัติโดยอิสระตามลำพัง และ 6) การทบทวนรายสัปดาห์และเป็นรายเดือน ซึ่งเป็นวิธีสอนที่คำนึงถึงหลักการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนการสอนที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งจากการศึกษาวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท พบว่าสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Robert Gagne และหลักการจัดการเรียนการสอนทางตรง นอกจากนี้ ทิศนา ขัมมมณี (2555: 117) กล่าวถึง “Explicit teaching Method” ไว้ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนทางตรง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ข้อมูล ความรู้ ข้อเท็จจริงหรือวิธีการ กระบวนการต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ วิธีการสอนนี้ได้รับการนำไปใช้และพิสูจน์ทดสอบแล้วว่ามีประสิทธิภาพจริง ผู้วิจัยจึงได้นำ วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท ที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาทักษะการอ่านและทักษะการเขียนของผู้เรียนมาใช้ในการทดลอง เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการสื่อสาร ทั้งการอ่านคำและถ่ายทอดผ่านการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ ทำให้เกิดทักษะและกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์

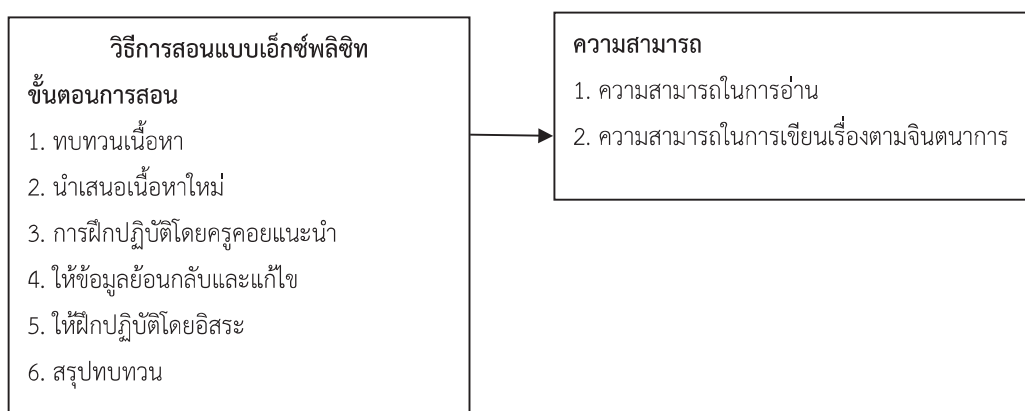
1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยวิธีสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยวิธีสอน แบบเอ็กซ์พลลิซิทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กรอบแนวคิดและสมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลซิทีฟที่มีต่อความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนแก่งคอยร่วมใจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลซิทีฟตามการสอน 6 ขั้น (วัชรฯ เล่าเรียนดี 2556: 136-138) ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เกิดทักษะและสามารถเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้ โดยผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลซิทีฟที่มีต่อความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนแก่งคอยร่วมใจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

สมมติฐาน

1. นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลซิทีฟมีความสามารถในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลซิทีฟมีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนวัดชำผักแพว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 11 ห้องเรียน นักเรียน 262 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดชำผักแพว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลซิทีฟ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ศึกษาสาระการเรียนรู้แกนกลางและมาตรฐานการเรียนรู้ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแนวการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหา

2.1.2 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลซิทีฟ

2.1.3 กำหนดเนื้อหาตามตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้จำนวน 10 เรื่อง พร้อมกำหนดชั่วโมงสอน

2.1.4 ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง จำนวน 10 แผน รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

2.1.5 สร้างสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นพร้อมทั้งสื่อการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา จากนั้นจึงได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสม ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้อีกครั้ง เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำชี้แนะในส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พร้อมด้วยแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 121) ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.51 – 4.50 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมาก

2.51 – 3.50 คะแนน หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.51 – 2.50 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 – 1.50 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลซิทีฟของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด คือ 4.69

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเหมาะสมของเวลา ภาษา ลักษณะกิจกรรมและปริมาณเนื้อหาว่ามีความเหมาะสมเพียงใดเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ทดลองใช้แล้วไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้เรียบร้อย แล้วจึงจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยและนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คำ การวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์ตารางโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่กำหนด

2.2.3 สร้างแบบวัดการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 30 คำ เป็นแบบทดสอบการอ่านคำ โดยสร้างตามจุดประสงค์การเรียนรู้ สำหรับใช้เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ ก่อนเรียนและหลังเรียน การสร้างแบบทดสอบโดยการนำคำจากเรื่องที่ได้อ่านรู้ ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และคำจากบัญชีคำพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มาจัดทำเป็นชุดคำ เพื่อใช้ในการทดสอบผู้เรียนโดยผู้วิจัยทำการทดสอบและประเมินการอ่านของผู้เรียน โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบแบบคู่ขนาน เพื่อต้องการใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนเรียน

จำนวน 30 ข้อและหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์การอ่านและการแปลผลระดับคุณภาพในการอ่านเป็น 5 ระดับ การทดสอบการอ่านคำ เมื่อนักเรียนอ่านคำถูกต้อง 1 คำ ได้ 1 คะแนน จำนวน 30 คำ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เกณฑ์การประเมินการอ่านและแปลผลคุณภาพการอ่าน ดังต่อไปนี้ 1) ช่วงคะแนน 25-30 อยู่ในระดับ อ่านคล่อง 2) ช่วงคะแนน 19-24 อยู่ในระดับ อ่านได้ดี 3) ช่วงคะแนน 12-18 อยู่ในระดับ อ่านได้พอใช้ 4) ช่วงคะแนน 5-11 อยู่ในระดับ อ่านไม่คล่อง 5) ช่วงคะแนน 0-4 อยู่ในระดับ ควรปรับปรุง เพื่อแปลผลคุณภาพของนักเรียนรายบุคคล

2.2.4 นำแบบทดสอบการอ่านคำที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่มุ่งวัด ความชัดเจนของภาษาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบทดสอบการอ่านคำที่สร้างขึ้น

2.2.5 นำแบบทดสอบการอ่านคำที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบวัดความสามารถในการอ่าน ข้อสอบก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ เข้าเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .67 ถึง 1.00 และข้อสอบหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ เข้าเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .67 ถึง 1.00

2.2.6 นำแบบทดสอบการอ่านคำ ทั้งแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบการอ่านคำ นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์รายข้อหาความยากง่ายมีค่าความยากง่ายทั้งสองฉบับรายข้อ ตั้งแต่ 0.30 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ มีค่าระหว่าง 0.20 ถึง 0.50 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

2.2.7 นำแบบทดสอบการอ่านคำที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแล้วนั้นไปเป็นแบบทดสอบฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ศึกษาแนวการสร้างแบบวัดความสามารถในการเขียน

2.3.2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์ตารางโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่กำหนด

2.3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 1 ข้อ เป็นแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยสร้างตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ใช้เป็นแบบทดสอบวัดก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 2 ฉบับ โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกภาพที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน มีองค์ประกอบภาพที่ครบถ้วน เป็นภาพที่สื่อสารได้ชัดเจน สามารถนำมาเขียนบรรยายและให้ข้อคิดจากภาพได้ มาจัดทำเป็นแบบทดสอบจำนวน 2 ฉบับ พร้อมทั้งสร้างเกณฑ์การพิจารณาในการให้คะแนน คะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยมีหัวข้อในการตรวจให้คะแนนดังต่อไปนี้ 1) การตั้งชื่อเรื่อง พิจารณาจากชื่อเรื่องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับภาพและเรื่องที่เขียนอยู่ในระดับใด 2) ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ พิจารณาการเขียนเรื่องนั้นแสดงจินตนาการอย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับใด 3) การใช้ภาษา พิจารณาการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมและการเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง 4) เนื้อหา พิจารณาเนื้อหาว่ามีใจความสมบูรณ์ และมีปริมาณ ตามที่กำหนด และการลำดับเนื้อเรื่อง โดยในแต่ละหัวข้อที่พิจารณาให้คะแนนจะมีเกณฑ์ 3 ระดับ คือ ดีมาก ปานกลาง และปรับปรุง และนำคะแนนที่ได้ในแต่ละหัวข้อมารวมเพื่อแปลผล ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์การเขียนและการแปลผลระดับคุณภาพในการเขียนเรื่อง 5 ระดับ ดังต่อไปนี้ คะแนนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ เต็ม 30 คะแนน 1) ช่วงคะแนน 25-30

อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม 2) ช่วงคะแนน 19-24 อยู่ในระดับ ระดับดี 3) ช่วงคะแนน 13-18 อยู่ในระดับ ระดับ ดี 4) ช่วงคะแนน 7-12 อยู่ในระดับ ระดับพอใช้ 5) ช่วงคะแนน 0-6 อยู่ในระดับ ระดับควรปรับปรุง เพื่อแปลผลคุณภาพของนักเรียนรายบุคคล

2.3.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้และระดับพฤติกรรม ที่มุ่งวัดความชัดเจน และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบทดสอบ

2.3.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะจาก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ข้อสอบก่อนและหลังเรียนเข้าเกณฑ์ จำนวน 2 ข้อ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .67 ถึง 1.00

2.3.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ทั้งแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ไปทดลองใช้กับนักเรียนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ วัดก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าได้ข้อสอบเข้าเกณฑ์ 2 ข้อ รวมข้อสอบทั้งสองฉบับ มีค่าความยากง่ายทั้งสองฉบับรายข้อ ตั้งแต่ 0.45 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ มีค่าระหว่าง 0.22 ถึง 0.28

2.3.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และปรับปรุงแล้วนั้นไปเป็นแบบทดสอบฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 การทดสอบก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การอ่านและเขียนเรื่องตามจินตนาการ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (Pre-test) ใช้เวลาในการทดสอบการอ่านจำนวน 1 ชั่วโมง โดยการทดสอบการอ่านออกเสียงเป็นภาคปฏิบัติโดยให้นักเรียนอ่านคำ จากแบบทดสอบ จำนวน 30 คำ เต็ม 30 คะแนน บันทึกคะแนนเป็นรายบุคคลโดยผู้ประเมิน จำนวน 1 ท่าน และทดสอบ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ จำนวน 1 ชั่วโมง โดยให้นักเรียนทดสอบเป็นรายบุคคลแล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ตามเกณฑ์การพิจารณา

3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องการอ่านและเขียนเรื่องตามจินตนาการ จำนวน 10 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง เวลาทั้งหมด 20 ชั่วโมง

3.3 เมื่อสิ้นสุดการสอนตามกำหนด ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านจำนวน 1 ชั่วโมง และทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการ จำนวน 1 ชั่วโมง แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ ที่กำหนด เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้วนำมาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท ทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียนโดยใช้สถิติทดสอบ t-test Dependent

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ คอมพิวเตอร์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่

สรุปผล

1. ความสามารถในการอ่านโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิกทีฟของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านระหว่างก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิกทีฟ

การทดสอบความสามารถในการอ่าน	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	28	30	13.29	4.77	9.43
หลังเรียน	28	30	22.39	5.00	

*P < .05

จากตาราง 1 พบว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิกทีฟ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.29 และหลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิกทีฟ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 22.39 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนน พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิกทีฟของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนและหลังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิกทีฟ

การทดสอบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	28	30	13.14	3.03	26.60
หลังเรียน	28	30	24.54	2.59	

*P < .05

จากตาราง 2 พบว่าความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิกทีฟ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.14 และหลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิกทีฟ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.54 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนน พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสรุปผลการอภิปราย ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิกทีฟ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านซึ่งพบว่าความสามารถในการอ่านโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลิกทีฟของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท นักเรียนได้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 13.29 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 22.39 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท สามารถช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จึงได้จัดทำแผนกิจกรรมการเรียนรู้ และได้เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ จึงทำให้การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทเป็นวิธีการสอนที่มีขั้นตอนและกระบวนการสอนที่ระบุไว้อย่างชัดเจน ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำไปออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและได้ลงมือปฏิบัติฝึกฝนด้วยตนเอง การฝึกอ่านคำ การทำกิจกรรมการอ่านต่าง ๆ สอดคล้องกับ วิชชุณี รัตน์, ยุพิน อินทะยะ และศศิธร อินต่น (2556: 21-22) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลลิซิทช่วยพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการอ่านสะกดคำที่สูงขึ้นและเกิดการเรียนรู้ที่คงทน เนื่องจากมีการทบทวนความรู้ แนะนำช่วยเหลือนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ประกอบกับการตรวจสอบและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะเริ่มจากทบทวนความรู้เดิม ซึ่งการทบทวนความรู้เดิมช่วยให้นักเรียนได้ทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่อย่างมีความหมาย เกิดความคงทนในเรื่องที่ได้เรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2555: 49) กล่าวไว้ว่า การสอนควรเริ่มจากการทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนแล้วจึงเสนอความรู้ใหม่ จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างชัดเจน จากกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ฝึกการอ่าน การอ่านหน้าชั้นเรียน การจับคู่อ่าน ทำกิจกรรมกลุ่มการอ่าน ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านที่สูงขึ้น ทักษะการอ่านถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญและมีประโยชน์มาก การพัฒนาทักษะการอ่านจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง และแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถวรรณ มีชำนาญ, สุวรรณิ ยะหะระ และศุภวรรณ เล็กวิไล (2557: 63-66) ที่ได้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านโดยใช้รูปแบบการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โฉนิ์ สา และธีระยุทธ รัชชะ (2560: 45-52) ที่ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทกับวิธีการสอนแบบปกติ พบว่านักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทมีทักษะการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท เป็นวิธีการสอนที่มีขั้นตอนและเป้าหมายในการสอนที่ชัดเจน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท เพื่อพัฒนาการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ซึ่งพบว่าความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ทำแบบทดสอบการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 13.14 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 24.54 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท สามารถช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายการสอนและขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน เป็นลำดับขั้นตอนมุ่งสอนให้นักเรียนเข้าใจและฝึกปฏิบัติจนเกิดทักษะ เพื่อให้นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยมีการฝึกฝนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ซึ่งมีการฝึกเป็นลำดับขั้นเริ่มจากการสังเกตภาพ การเขียนคำจากภาพที่เห็น การเรียบเรียงเรื่องราวให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันเป็นเรื่องใหม่ที่มีความน่าสนใจ สอดคล้องกับแนวคิดของทิศนา ขัมมณี (2550: 117) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลลิซิทมีขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนทำให้เกิด

การเรียนรู้ทั้งทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามความสามารถของตนเองและความภูมิใจในตนเอง การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน เริ่มจากสิ่งใกล้ตัว ฝึกการคิดอย่างสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น จึงส่งผลต่อความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการที่สูงขึ้น ส่งผลให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระและสร้างสรรค์ ดังที่ วรรณิ โสมประยูร (2553: 177-179) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการเขียนให้กับเด็กระดับประถมศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดได้แก่ วิธีสอนของครู เพราะวิธีสอนเป็นวิธีฝึกฝนทักษะโดยตรง การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ครูจึงต้องคำนึงถึงแนวทางในการจัดกิจกรรม คือ มีการเตรียมความพร้อม สอนให้เข้าใจความหมายของคำและประโยค ครูต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะการเขียน มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนแต่ละครั้งให้ชัดเจน ครูต้องวางแผนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนตามลำดับขั้น โดยฝึกจากสิ่งที่ย่อยใกล้ตัวเด็ก และเพิ่มตามระดับวุฒิภาวะและศักยภาพของเด็กแต่ละคน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงาน ทำให้นักเรียนทราบถึงผลการเรียนของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Harnischfer and Wiley (1978: 215-231) และการเสริมแรงด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เด็กมีกำลังใจในการฝึกทักษะการเขียน การเรียนรู้ของนักเรียนจะได้ผลดีและเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครูกับนักเรียน การมีปฏิสัมพันธ์ทางบวกที่ดีต่อกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rosenshine (1986: 215-231) ที่กล่าวถึง การประเมินและติดตามผลเพื่อดูความก้าวหน้าและแก้ไขปรับปรุงสร้างเสริมทักษะการเขียนให้พัฒนาสูงขึ้นตามศักยภาพและระดับวุฒิภาวะของเด็ก การประเมินผลจะต้องทำอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกเขียน ทำให้นักเรียนมีจินตนาการและช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท ครูผู้สอนควรศึกษาลำดับขั้นตอนในการสอนให้ชัดเจนและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นลำดับขั้นตอนและมีความต่อเนื่อง ควรชี้แจงการทำกิจกรรมแต่ละประเด็นอย่างชัดเจน อธิบายในการทำกิจกรรมและแจ้งจุดประสงค์ ควรสร้างความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียน จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรเฝ้าสังเกตพฤติกรรมและติดตามการทำกิจกรรมของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด มีการทดสอบผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การอ่านหน้าชั้นเรียนหรือการนำเสนอผลงาน เพื่อจะได้สังเกตกระบวนการทำงานและช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

1.3 มีการใช้วิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายและตรงกับวัตถุประสงค์ของการวัดพฤติกรรม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิท เรื่อง การอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการกับวิธีการสอนอื่น ๆ

2.2 ควรมีการติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากเรียนผ่านไปแล้ว เพื่อตรวจสอบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- วรรณิ์ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- ไตน์ สาและ และธีระยุทธ รัชชะ. (2560). *ผลการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นเป็นภาษาที่สองระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ทิตนา แหมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2556). *รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชุนี รัตนะ, ยุพิน อินทะยะ และศศิธร อินต่น. (2556). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้วิธีการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทร่วมกับใช้แบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2563). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดีขึ้นพื้นฐาน (National Test) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562*. สืบค้นเมื่อ 30 เมษายน 2562, จาก www.bet.obec.go.th
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อรรณ มีชำนาญ, สุวรรณิ์ ยะหะกร และศุภวรรณ เล็กวิไล. (2557). *ผลการใช้รูปแบบการสอนแบบเอ็กซ์พลลิซิทที่มีต่อความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อารีย์ พันธมณี. (2546). *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: โยโหมเอดดูเคท.
- Harnischfeger, A. and Wiley, D. E. (1978). Conceptual Issues in Mode: School Learning. *Journal of Curriculum Studies*, 10 (May), 215–231.
- Rosenshine, B. (1986). Synthesis of Research on Explicit on Teaching. *Educational Leadership*, 43(April), 14-18.